

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh National Pedagogical University

ХАБАРШЫ

«Тарих және саяси-әлеуметтік ғылымдар» сериясы,
Серия «Исторические и социально-политические науки»,
Series «Historical and socio-political sciences»

№4(67), 2020

Алматы 2020

Абай атындағы
Қазақ ұлттық педагогикалық
университеті

ХАБАРШЫ

«Тарих және саяси-әлеуметтік
ғылымдар» сериясы,
№4(67), 2020

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.
2000 ж. бастап шығады

Бас редактор

т.ғ.д. **Ғ.Қ. КЕНЖЕБАЕВ**

Редакция алқасы:

т.ғ.д., проф. **М.Қ. Қойгелдиев**

(бас ред. орынбасары),

т.ғ.к., доц. **Р.Р. Оспанова,**

т.ғ.к., доц. **Т.Т. Далаева**

(жауапты хатшылар),

т.ғ.д., проф. **Х.М. Әбжанов,**

т.ғ.к., проф. **Б.С. Жұмағұлов,**

PhD, проф. **Вирджиния Мартин**

(АҚШ),

PhD, проф. **Клаудиа Чанг** (АҚШ),

т.ғ.д., проф. **Қара Әбдізақ**

(Түркия),

т.ғ.д., проф. **О.Д. Осмонов**

(Қырғыз Республикасы),

т.ғ.д., проф. **В.М. Козьменко**

(Ресей Федерациясы),

т.ғ.д., проф. **Қ.Т. Жұмағұлов,**

проф. **М.Майер** (Германия),

т.ғ.д., проф. **А.Б. Соколов**

(Ресей Федерациясы),

т.ғ.д. **Томохико Уяма** (Жапония),

т.ғ.д., проф. **Т.Ходжаоглы** (Түркия)

© Абай атындағы

Қазақ ұлттық педагогикалық
университеті, 2020

Қазақстан Республикасының
мәдениет және ақпарат
министрлігінде

2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген
№10102 - Ж

Басуға 29.12.2020 қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 60.75 е.б.т.
Таралымы 300 дана.
Тапсырыс 422.

050010, Алматы қаласы,
Достық даңғылы, 13.
Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университетінің
«Ұлағат» баспасы

М а з м ұ н ы
С о д е р ж а н и е
C o n t e n t

ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАРИХ
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ИСТОРИЯ
SOCIAL AND ECONOMIC HISTORY

- Шаяхметов Н.У.** Қазақстанның далалық аймағында орман алқаптарын пайдалану тарихының кейбір мәселелері (XIX ғ. II-жартысы – XX ғ. басы)..... 11
Shayakhmetov N.U. Some issues of the history of forest use in the steppe land of Kazakhstan (II-half of the 19th - early 20th centuries)..
- Аубакирова Ж.С., Алексеев А.Н.** Население Казахстана в конце XX века: этнодемографические эволюции и становление суверенной демографической системы..... 15
Aubakirova Zh., Alekseyenko A. Population of Kazakhstan at the end of the XX century: ethno-demographic evolution and demographic development of the sovereign system.....
- Абдиханова А.Ж.** Особенности формирования многоконфессионального общества на Юге Казахстана в дореволюционный период..... 20
Abdikhanova A.Zh. Peculiarities of the formation of a multiconfessional society in the South of Kazakhstan in the pre-revolutionary period.....
- Базаров К.Т., Найманбаев Б.Р.** Формирование новой системы административно-территориального деления в КАССР В 1928-30-е годы (на примере Северного региона)..... 24
Bazarov K.T., Naimanbayev B.R. Formation of a new system of administrative-territorial division in KASSR in the 1928-1930s (on the example of the Northern region).....
- Бисембаева Л.А.** Жетісу қазақтарының жаңа тұрмысқа бейімделуі (XIX ғас. II жартысы-XX ғас. басы)..... 28
Bissembayeva L.A. Adaptation of kazakhs Zhetysu to a new life (II half of the 19th - early 20th centuries).....
- Джумағалиева К.В.** Позиция советской власти по отношению к духовенству в период становления тоталитаризма..... 33
Dzhumagaliyeva K.V. The position of the soviet power to clergy during of totalitarianism formation.....
- Дүйсембаева Н.Б.** XX ғасыр басындағы ұлт зиялыларының қоғамның интеллектуалдық дамуына қосқан үлесі..... 40
Duisembayeva N. Contribution of the national intelligentsia to the intellectual development of society in the early XX century.....
- Зайниева Л.Ю., Абжаппарова А.А.** Укрепление национального потенциала в сфере молодежной политики Казахстана..... 46
Zainiyeva L.Yu., Abzhapparova A.A. Strengthening national capacity in the field of youth policy in Kazakhstan.....
- Жуман Г., Джумалиева Л.Т.** Вопросы продовольственного обеспечения населения Казахстана в 1920-1930 гг. 52
Zhuman G., Dzhumaliev L.T. Issues of food supply of the population of Kazakhstan in 1920-1930 yy. ....

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Исторические и социально-политические науки», №4(67), 2020

Выходит с 2000 года.
Периодичность – 4 номера в год

Главный редактор
д.и.н. Г.К. КЕНЖЕБАЕВ

Редакционная коллегия:
д.и.н., проф. М.К. Койгелдиев,
(зам. гл. редактора),
к.и.н., доц. Р.Р. Оспанова,
к.и.н., доц. Т.Т. Далаева
(ответ. секретари),
д.и.н., проф. Х.М. Абжанов,
к.и.н., проф. Б.С. Жумагулов,
PhD, проф. Вирджиния Мартин
(США),
PhD, проф. Клаудиа Чанг (США),
д.и.н., проф. Кара Абдиуакап
(Турция),
д.и.н., проф. О.Д. Осмонов
(Кыргызская Республика),
д.и.н., проф. В.М. Козьменко
(Российская Федерация),
д.и.н., проф. К.Т. Жумагулов,
проф. М.Майер (Германия),
д.и.н., проф. А.Б. Соколов
(Российская Федерация),
д.и.н., Томохико Уяма (Япония),
д.и.н., проф. Т.Ходжаоглы (Турция)

© Казахский национальный педагогический университет имени Абая, 2020

Зарегистрировано
в Министерстве культуры и
информации
Республики Казахстан
8 мая 2009 г. №10102-Ж

Подписано в печать 29.12.2020.
Формат 60x84 1/8.
Объем 60.75 уч.-изд.л.
Тираж 300 экз. Заказ 422.

050010, г. Алматы,
пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»
Казахского национального педагогического университета имени Абая

Калдыбаева С.С. Қазақ қоғамындағы оқу-ағарту қызметі (XIX ғасырдың аяғы мен XX ғасырдың басы).....	56
Kaldybayeva S.S. Educational activities in the kazakh society (late XIX century and early XX century).....	
Исабек Б.Қ., Қозғамбаева Г.Б. Қазақ диаспорасы және қазақ мәдени орталықтары.....	60
Issabek B.K., Kozgambayeva G.B. Kazakh diaspora and kazakh cultural centers.....	
Мажитова Ж.С., Жалмурзина А.Ж. Участие комсомола и молодежи Татарской АССР в освоении целины в 1950-е годы (По материалам архива города Нур-Султан).....	66
Mazhitova Zh.S., Zhalmurzina A.Zh. Participation of the komsomol and youth of the Tatar ASSR in the development of virgin lands in the 1950s (based on the materials of the archive of Nur-Sultan).....	
Mussakhanova M., Mussakhanova Zh. Development of book graphics in Kazakhstan at the current stage (on the example of a children's book)...	70
Мусаханова М.З., Мусаханова Ж.М. Қазақстан кітап графикасының қазіргі кезеңдегі дамуы (балаларға арналған кітап негізінде).....	
Сағатова А.С. Ерлік пен қаһармандықтың үлгісі болған қазақ батырлары.....	77
Sagatova A.S. Kazakh batyry becoming an example of courage and heroism.....	
Сарсенов А.С., Бердыгужин Л.Б., Хамидуллина Д.У. Национальная политика в Казахстане в 40-90-х гг. XX в.: успехи и перегибы.....	81
Sarsenov A.S., Berdyguzhin L.B., Khamidullina D.U. National policy in Kazakhstan in 40-90-ies of XX century: successes and extractions..	
Тулекова М.К. Тәуелсіздік жылдарындағы Орталық Азия елдеріндегі демографиялық даму мен ерекшеліктері.....	86
Tulekova M.K. Demographic development of the independent countries of Central Asia	
Аманбекова Н.Д. Шығыс Қазақстанның шағын қалаларының кенестік кезеңдегі тарихи бастаулары мен дамуының алғышарттары	90
Amanbekova N.D. Historical origins and prerequisites for the development of small towns in East Kazakhstan during the soviet period	
Батырбекқызы Г., Мекебаев Т.Қ., Құмғанбаев Ж.Ж. Ұлы Отан соғысының тарихынан.....	96
Batyrbekkyzy G., Mekebaev T.K., Kumganbaev Zh.Zh. From the history of the Great Patriotic War.....	
Rustemova A.I., Baymuratova I.A., Orazbekova I.G. History of commerce development abroad and in Kazakhstan.....	104
Рустемова А.И., Баймуратова И.А., Оразбекова И.Г. Шетелде және Қазақстанда кәсіпкерлік пен мен сауданың даму тарихы.....	

Abay Kazakh National Pedagogical
University

BULLETIN

Series «Historical and socio-political
sciences» №4(67), 2020

Periodic – 4 issues/year
Published since 2000

Editor-in-chief:

doctor of historical sciences
G.K. KENZHEBAYEV

Editorial staff:

Koigeldiyev M.K. doctor of historical
sciences, professor
(editorial-in-chief's assistant),
Ospanova R.R. candidate of historical
sciences, associate professor,
Dalaeva T.T. candidate of historical
sciences, associate professor,
(responsible secretary),
Abzhanov Kh.M. doctor of historical
sciences, professor,
Zhumagulov B.S. candidate of
historical sciences, professor,
Virginia Martin. professor, PhD (USA),
Claudia Chang professor, PhD (USA),
Kara Abdiyap doctor of historical
sciences, professor (Turkey),
Osmonov O.D. doctor of historical
sciences, professor (Kirgistan),
Kozmenko B.M. doctor of historical
sciences, professor (Russian Federation),
Zhumagulov K.T. doctor of historical
sciences, professor,
Mayer M. doctor of historical sciences,
professor (Germany),
Sokolov A.B. doctor of historical
sciences, professor (Russian Federation),
Tomokhiko Uyama doctor of historical
sciences (Japan),
Khodjaogly T. doctor of historical
sciences, professor (Turkey)

Abai Kazakh National Pedagogical
University, 2020

Registered in the Ministry of culture and
information of the Republic of
Kazakhstan, May, 8, 2009
№10102-ZH

Signed for print 29.12.2020
Format 60x84 1/8.

Volume 60.75 уч.-изд.л. Issue 300.
order 422.

050010, Almaty
Abai KazNPU, 13 Dostyk av.
«Ulagat» publishing house
Abai Kazakh National Pedagogical
University

ЖАЛПЫ ТАРИХ
ВСЕОБЩАЯ ИСТОРИЯ
GENERAL HISTORY

Жұмағұлов Қ.Т., Мұхаметқали А.Е. Император Юстиниан
және оның «азаматтық құқықтар жинағы»: тарихы мен маңызы... 109
Zhumagulov K.T., Mukhametkali A.E. Emperor Justinian and his
"code of civil law": history and significance.....

Найманбаев Б.Р., Кенжебаев Г.К. История Казахстанско-
Британских отношений в период независимости..... 112
Naimanbayev B.R., Kengebayev G.K. History of Kazakhstan-
British relations during the period of independence.....

Жүрсінбаев Б.А., Жұбанышов Б.Т. Александр Македонскийдің
сақтарға жасаған жорығы және оған жергілікті халықтың
қарсылықтары..... 117
Jursunbaev B.A., Zhubanyshov B.T. Alexander Makedonsky's
travel against sacks and confrontation of the indigenous population....

САЯСИ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ТАРИХ
ПОЛИТИЧЕСКАЯ И СОЦИАЛЬНАЯ ИСТОРИЯ
POLITICAL AND SOCIAL HISTORY

Атабаева Г.К., Абдикерова Г.О. Қазақстан қоғамындағы
сенімнің рөлі..... 123
Atabayeva G.K., Abdikerova G.O. Role of trust in Kazakhstan society

Айтмагамбетов Д.Р., Аубакирова Д.Н. Сотрудничество ЕС и
Казахстана в сфере образования и науки..... 128
Aitmagambetov D.R., Aubakirova D.N. Cooperation between EU
and Kazakhstan in the field of education and science.....

Аманиязова Б.А. Білім беру философиясы: жаһандану
талаптары мен медиа мәдениет жағдайындағы жаңалықтар..... 133
Amaniyazova B.A. Philosophy of education: news and media in the
context of globalization of culture.....

Ермұқанов Е.Н., Сүтеева Х.А., Ақылбекова Н.Ә. Рухани
жаңғыру контексіндегі прагматистік өмір салты..... 138
Yermukanov Y., Suteeva Kh., Akylbekova N. A pragmatic
lifestyle in the context of spiritual revival.....

Izteleuova Ye.A., Ospanova A.N. Formation stages of Uzbek-
Kazakh relations..... 142
Изтелеуова Е.А., Оспанова А.Н. Өзбек-Қазақстан қатынасының
қалыптасу кезеңдері.....

Дюсекеева М.М., Ибраева А.И. Взаимодействие Казахстана и
Азербайджана в области культуры..... 147
Dyusekeeva M.M., Ibrayeva A.I. Cultural interaction between
Kazakhstan and Azerbaijan.....

Какенова Г.М., Какенова З.А. XX ғасырдың аяғындағы АҚШ-
ның сыртқы саясаты қалыптасуының теориялық негіздері..... 152
Kakenova G.M., Kakenova Z.A. Formation of theoretical
foundations of the U.S. foreign policy at the end of the XX century....

Кашкинбаева А.Т., Корганова С.С., Габдулина Б.А. Формирование культуры межэтнических отношений в условиях модернизации общественного сознания (на примере современной Туркестанской области).....	155
Kashkinbayeva A.T., Korganova S.S., Gabdulina B.A. Formation of a culture of inter-ethnic relations in the conditions of modernization of public consciousness (on the example of the modern Turkestan region).....	
Калкманов А.Б., Ибраева А.И. Мирный процесс в Афганистане	162
Kalkamanov A.B., Ibrayeva A.I. The peace process in Afghanistan	
Нұғман Б.Ф., Касимова С.С., Сулейменова М.Ж. Религиозные мотивы культурной идентификации.....	166
Nugman B., Kassimova S.S., Suleymenova M.Zh. Religious motives of cultural identification.....	
Мовкебаева Г.А., Бимагамбетова Ж.Т., Тоғузбаева А.К. ЕАЭО-ның энергетикалық интеграциясына сыртқы акторлардың әсері	171
Movkebayeva G.A., Bimagambetova Zh.T., Toguzbayeva A.K. The influence of external actors on the energy integration of the EAEU	
Джолдыбаева У.М., Абикенова Г.Е. Орталық Азиядағы қауіпсіздік мәселелерінің ШЫҰ аясында шешілуі.....	178
Joldybaeva U.M., Abikenova G.E. Kazakhstan's cooperation with the SCO member States and its impact on integration processes in the region	
Задерий В.В. Детерминация метального терроризма в условиях современных геополитических координат.....	183
Zaderiy V.V. Determination of metal terrorism under contemporary geopolitical coordinates.....	
Құтбанбаева И.Н. Қазақстан Республикасының қоғамдық-саяси өміріндегі жастар ұйымдарының рөлі.....	187
Kutbanbayeva I.N. The role of youth organizations in the socio-political life of the Republic of Kazakhstan.....	
Issova L., Tumanshiyev D. Economic and migration relations between belarus and Kazakhstan in the framework of Eurasian Economic Union (EEU).....	191
Исова Л., Туманшиев Д. Еуразиялық экономикалық одақ (ЕАЭО) шеңберіндегі Беларусь пен Қазақстан арасындағы экономикалық және көші-қон қатынастары.....	
Ибраев Е.Е. Методологическое направление «культурная история» как ресурс междисциплинарных исследований.....	197
Ibraev E.E. Methodological direction "cultural history" as a resource for interdisciplinary research.....	
Калдыбаева Г.А. О взаимодействии культур сопредельных государств при рассмотрении орнаментального искусства.....	199
Kaldybayeva G.A. On the interaction of cultures of the neighboring states in consideration of ornamental art.....	
Nursultanova Zh.G. Main indicators of economic cooperation between Kazakhstan and Azerbaijan.....	202
Нурсултанова Ж.Г. Қазақстан мен Әзірбайжан арасындағы экономикалық ынтымақтастықтың негізгі көрсеткіштері.....	
Ляпбаева Н.И., Шамшиева Г.С. Әлеуметтік қауіпсіздік - тарихи әлеуметтік құбылыс.....	207
Lyapbayeva N.I., Shamshiyeva G.S. Social security as a socio-historical phenomenon.....	

Рахманова Г.Б., Абжапарова Л.Ж., Тойганбаева А.Е. Торгово-экономическое взаимодействие - важное составляющее двустороннего сотрудничества между Казахстаном и Турцией.....	211
Rakhmanova G.B., Abzhararova L.Zh., Toiganbayeva A.Y. Trade and economic cooperation is an important component of bilaterley cooperation between Kazakhstan and Turkey.....	
Рымханова А.Б., Садырова М.С. Семья как институт социализации. Специфика изучения проблем многодетных семей.	216
Rymkhanova A., Sadyrova M.S. Family as an institution of socialization. The specifics of studying the problems of large families	
Сарсенов М.Б. Внешнеполитическая стратегия РК в контексте программы «Рухани Жаңғыру».....	219
Sarsenov M.B. Foreign political strategy of the RK in the context of the program "Rukhani Zhangyru"	
Сарсенов М.Б. Гуманитарные аспекты современных международных отношений.....	223
Sarsenov M.B. Humanitarian aspects of modern international relations	
Ибрагимова М.Н., Тойшыбекова Ж.Қ., Арепова А.Д. Пандемия кезінде атқаруға болатын тиімді жоба.....	228
Ibragimova M.N., Toishubekova Zh.K., Arepova A.D. Business project provided for realization during the pandemic.....	
Сүлейменов П.М., Қасымбаев Қ. Әл-Фарабидің «Бақыт» идеясының әлеуметтік-мәдени негіздері.....	234
Suleimenov P.M., Kassymbaev K. Socio-cultural foundations of al-Farabi's idea of "happiness"	

**ДЕРЕКТАНУ ЖӘНЕ ТАРИХНАМА
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЕ И ИСТОРИОГРАФИЯ
SOURCE AND HISTORIOGRAPHY**

Болтенко Д.Н. Историография становления и развития охраны государственной границы в период с 1571 до 1940 гг.	241
Boltenko D.N. The historiography of the formation and development of state border protection in the period from 1571 to 1940.....	
Жалмагамбетов Е.А. Соғыс жылдарынан кейінгі онжылдықтағы шаруалар: Ресей тарихнамасы.....	245
Zhalmagambetov Ye.A. The peasantry in the post-war years: Russian historiography.....	
Нурсултанова Л.Н., Айтмагамбетов Д.Р. Культурные контакты между Казахстаном и Ближним Востоком.....	252
Nursultanova L.N., Aitmagambetov D.R. Cultural contacts between Kazakhstan and the Middle East.....	
Алави Сайед Ага Реза Образы Афганистана и афганцев в массовой и популярной британской литературе XIX – начала XX века.....	256
Alavi Sayed Agha Reza Images of Afghanistan and afghanis in mass and popular british literature XIX - beginning XX century.....	
Сексенбаева Г.А. Нормативная правовая и методическая база деятельности аудиовизуальных архивов.....	260
Seksenbayeva G.A. Regulatory legal and methodological framework for the activities of audiovisual archives.....	

Султанова В.И. Описание традиционного уклада жизни, быта и культуры казахского народа по наблюдениям дореволюционных Российских исследователей в начале и середине XX в. 266
Sultanova V.I. Description of the traditional way of life, life and culture of the Kazakh people according to the observations of pre-revolutionary Russian researchers in the early and mid-twentieth century.....

Нарымбет Г.Б. Қазақ батырлар жыры – Жошы ұлысы тарихының дерек көзі..... 269
Narymbet G.B. Kazakh heroic epic as a source for the history of Jochi ulus.....

Шорманова А.К. «Түркістан Уалаятының газеті» мен «Дала Уалаятының газетіндегі» оқу-ағарту туралы мәліметтердің тарихи деректік маңызы..... 274
Shormanova A.K. Materials of the periodic print "Turkistan Ualayaty newspapers" and "Gave Ualayaty newspapers" as a historical source of education.....

Бекенова Ф.М. Тәуелсіз Қазақстан Республкасында орта ғасырдағы түркі мәдени мұрасының зерттелу аясы..... 279
Bekenova F.M. The degree of study of the medieval Turkic cultural heritage in the independent Republic of Kazakhstan.....

**АРХЕОЛОГИЯ ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ
АРХЕОЛОГИЯ И ЭТНОЛОГИЯ
ARCHAEOLOGY AND ETHNOLOGY**

Аубакирова Ж.С., Столярова Э.О., Омірзақ Т.Е. Демографическая безопасность Казахстана как фактор устойчивого развития..... 285
Aubakirova Zh.S., Stolyarova E.O., Omirzak T.E. Demographic security of Kazakhstan as a factor of sustainable development.....

Биялова Г.Д., Хабдулина М.К. Мавзолеи эпохи Золотой Орды Нура-Ишимского междуречья..... 289
Bilyalova G.D., Khabdulina M.K. Mausoleums of the Golden Horde era of the Nura-Ishim interfluve.....

Аубакирова Ж.С., Алексеенко А.Н. Формирование городского казахского населения Восточного Казахстана в 1920-80-е гг. (по данным всесоюзных переписей населения 1926, 1939, 1959, 1970, 1979 и 1989 гг.)..... 295
Aubakirova Zh., Alekseyenko A. Formation of the urban kazakh population of East Kazakhstan in the 1920s-80s (according to the all-union population censuses of 1926, 1939, 1959, 1970, 1979 AND 1989)

Иманбекова А.А., Оспанов Т.Т. Истоки изучения проблем собственности казахов-кочевников..... 299
Imanbekova A.A., Ospanov T.T. Origins of the study of property issues of the kazakh nomads.....

Кенжебаев Д.А. Особенности скотоводческого хозяйства казахов на рубеже XIX-XX веков..... 306
Kenzhebeyev D.A. Peculiarities of cattle farming of kazakhs at the turn of XIX-XX centuries.....

Кішкенбаева Ж.К., Ибраева Э.Е. Түркі фольклорындағы айдаһар мен жылан бейнесінің сакральді және демонологиялық сипаты.... 310
Kishkenbayeva Zh.K., Ibrayeva E.E. Sacred and demonological character of dragon and snake images in turkic folklore.....

Каражан Қ.С., Хасанаева Л.М., Уразбаева А.М. Қазақ қоғамының дәстүрлі құқық жүйесіндегі құн мәселесінің тарихи негіздері.....	314
Karazhan K.S., Khassanayeva L.M., Urazbayeva A.M. Historical foundations of the kun problems in the traditional legal system of Kazakh society.....	
Қозғамбаева Г.Б., Исабек Б.Қ. Қазақ диаспорасының кіші құрылтайлары.....	319
Kozgambayeva G.B., Issabek B.K. The younger congress (kurultay) of the kazakh diaspora.....	
Қоңырбаев Н. Әлихан Бөкейхан еңбегіндегі Кенесары-Наурызбай жоқтауы (этнографиялық және тарихи талдау).....	325
Konymbaev N. Zhotkau Kenesary-Nauryzbay in the labor of Alikhan Bukeikhan (historical and ethnographic analysis).....	
Елеуов М., Умытқан П.А. Сырдарияның төменгі ағысы ортағасырлық қалаларының зерттелу тарихы.....	331
Eleuov M., Umytkan P.A. History of the study of medieval towns in the lower reaches of the Syr Darya.....	
Подзюбан Е.В. Стоянка каменного века в Верхнем Притоболье..	337
Podzuban E.V. Stone age archeological site in the Upper Tobol.....	
Телеуова Э.Т., Иманбаева С.С. Дәстүрлі казак қоғамындағы «құқықтық әділдік» тұжырымы.....	345
Teleuova E.T., Imanbaeva S.S. The concept of "legal justice" in the traditional kazakh society.....	
Темирбекова М.Е. Земледельческий комплекс эпохи бронзы.....	349
Temirbekova M.Y. Agricultural complex of bronze age.....	
Утубаев Ж.Р., Шагирбаев М.С. Остеологические материалы античного памятника Бабиш-мола 7 в низовьях Сырдарьи*(по материалам 2019 года).....	354
Utubaev J.R., Shagirbaev M.S. Osteological materials of an ancient monument Babish-mola 7 in the lower reaches of the syr darya (based on materials from 2019).....	
Нурпеисов М.М., Ауэзов Е.К. Судьба средневековых городов Жетысу на трассе Великого Шелкового пути.....	363
Nurpeisov M.M., Auezov E.K. The fate of the medieval cities of Zhetysu on the Great Silk road.....	
Қалшабаева Б.К., Бейсегулова А.К. Ұлы даланың астрономиялық ілім білімдері мен наным сенімдері.....	369
Kalshabayeva B.K., Beisegulova A.K. Astronomy in folk knowledge and beliefs of great steppe.....	
Баудиярова Қ., Мейрманова Г. Экскурсовод мамандығының қазіргі жағдайы және заманға сай дамуы.....	374
Baudiyarova K., Meirmanova G. Current state and modern development of the profession of a guide.....	
Молдахмет А.А., Ерсариев А.М. Сырдың төменгі ағысындағы ортағасырлық Қышқаланың баламалану мәселесі.....	380
Moldakhmet A.A., Yersariyev A.M. The problem of identifying of medieval Kyshkala in the lower reaches of the Syrdarya river.....	
Егизбаева М.Е., Бейсегулова А.К. Казахская юрта и традиционное мировоззрение казахов.....	384
Egizbaeva M.K., Beisegulova A.K. Kazakh yurt and traditional outlook of kazakhs.....	

Мұсырманқұл П.Б., Лачкова М.К. Қола дәуіріндегі өртеп жерлеу дәстүрі миграциялық үдерістердің көрсеткіші ретінде..... 389
Mussyrmankul P., Lachkova M. Ritual burning is one of the indicators of migration processes in the bronze age.....

Төлегенов А.К. Ортағасырлық Қастек-1 қаласының көзе өндірісі 392
Tolegenov A.K. About production of a jug of the medieval settlement Kastek-1.....

ТАРИХТЫ ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ИСТОРИИ TEACHING HISTORY

Апашева С.Н., Бухарбаев М.С. Орта мектеп жағдайында Қазақстан тарихы сабағында диалогтік оқытуды қолданудың педагогикалық негіздері..... 396
Apasheva S.N., Bukharbayev M.S. The pedagogical basis for the use of Dialogic learning the lessons of history of Kazakhstan in terms of high school.....

Әбдіғұлова Б.Қ. Жаңартылған білім беру бағдарламасы бойынша тарихи пәндерді оқытуда пайдаланылатын тиімді әдіс-тәсілдер.... 405
Abdugulova B.K. Effective methods and techniques of teaching historical subjects in the updated educational program.....

Қабыл А.Ә., Абдурахманов Н.А. Қазақстандағы XVIII-XIX ғасырлардағы ұлт-азаттық қозғалыстар тарихын оқыту мәселелері 410
Kabyl A.A., Abdurahmanov N.A. Problems of teaching the history of the national liberation movement of the XVIII-XIX centuries in Kazakhstan.....

Джайнакбаева Г.Т. Модульная технология обучения и ее применение на уроках истории..... 415
Jainakbayeva G.T. Modular learning technology and its application in history lessons.....

Айткалиева Р.А. The importance of information technology in the training of archivists in the field of education in kazakhstan..... 420
Айткалиева Р.А. Қазақстандағы білім беру саласындағы архив мамандарын дайындауда ақпараттық технологиялардың маңызы

ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАР ПЕРСОНАЛИИ PERSONALITY

Аубакирова Х.А. Кенесары Касымов и генерал-губернатор Западной Сибири Петр Горчаков..... 424
Aubakirova K.A. Kenesary Kasymov and general-governor of Western Siberia Petr Gorchakov.....

Ахмет Акқали, Өмірзақова А.А. Атыраулық тұңғыш әйел ректор 428
Ahmet Akkali, Umirzakova A.A. The first woman rector of Atyrau

Абикенова Г.Е., Джолдыбаева У.М. Әл-Фараби есімінің қазақ елінің ортасына оралуына қатысты кейбір мәселелер..... 432
Abikenova G.E., Joldybaeva U.M. Some issues about the return of al-Farabi's name to the kazakh society.....

Қоскеева Ә.М. Қазақстандағы саяси-идеологиялық жүйедегі ұлттық ахуал және Әлкей Марғұлан (XX ғасырдың 50-60 жж.)	436
Koskeyeva A.M. National situation in the political and ideological system in Kazakhstan and Alkey Margulan (50-60s of the XX century)	
Чекетаева Р.С., Ж.С.Курманова Ж.С., Шакерова Д.Л. Фараби мен Абай ілімдеріндегі тарихи үндесім.....	441
Cheketayeva R.S., Kurmanova Zh.S., Chakerova D.L. Historical connection in the thoughts of Farabi and Abay.....	
Өскембай Ә.А. С.Аманжоловтың қазақ тайпалары және олардың таңбаларына арналған зерттеулері.....	447
Oskembay A.A. S.Amanzholovs works on kazakh and their submbols..	
Нұрымбетова Г.Р. Қазақ мәдениетінің майталманы.....	451
Nurymbetova G.R. Outstanding representative of the kazakh culture	
Шакиев М.Н. Кемел Тоқаяв: қаламгерлік тұлғалық жолының тарихы.....	456
Shakiev M.N. Kemel Tokayev: history of the creative path.....	
ЖАС ҒАЛЫМДАР ЗЕРТТЕУЛЕРІ ИССЛЕДОВАНИЯ МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ RESEARCH OF YOUNG SCIENTISTS	
Ахметжанов Қ.О. XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы сауатсыздықпен күрес және әліпби айтысы.....	461
Akhmetzhanov K.O. The fight against illiteracy and alphabet aitys in the 20-30s of the XX century.....	
Оспанова Р.Р., Бекбаева Т.А. Қазақстан жастарының интеллектуалды дәрежесін көтеру.....	464
Ospanova R.R., Bekbaeva T.A. Raising the intellectual level of youth in Kazakhstan.....	
Асылбеков Е.А. Ақпараттық саланы құқықтық реттеу ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің негізі ретінде.....	468
Assylbekov Ye.A. Legal regulation of the information sphere as the basis for ensuring information security.....	
Смагулова Б.М. XIX-XX ғғ. түркі халықтарының рухани-мәдени бірлігі және түркілік идеология.....	471
Smagulova B.M. Spiritual and cultural unity of turkic peoples and turkic ideology in XIX-XX cc.	
Отарбай Ш.М., Мухажанова Т.Н. Кітапхана ісі саласындағы әлемдік тәжірибелер.....	475
Otarbay Sh.M., Mukazhanova T.N. World experience in the field of librarianship.....	
Бекенова Ф.М. Ұлттық мұра және көне түркі жазба ескерткіштері	481
Bekenova F.M. National heritage and monuments of ancient turkish literature.....	

Білім және ғылым саласында қадағалау және аттестациялау жөніндегі комитеттің 2005 ж. №476 «Диссертациялардың негізгі ғылыми нәтижелерін жариялайтын басылымдар тізбесіне» 2003 ж. 26 маусымдағы №433-3 ж бұйрығына толықтыру енгізу туралы бұйрығы негізінде Абай атындағы ҚазҰПУ тарихи ғылымдары бойынша (07.00.00. мамандығы) Хабаршы БҒСҚАК тізіміне енгізілген.

На основании приказа Комитета по надзору и аттестации в сфере образования и науки за №476 от 2005 г. о внесении дополнений в приказ от 26 июня 2003 г. №433-3 ж "Об утверждении Перечня изданий для публикации основных научных результатов диссертаций" Вестник КазНПУ им. Абая по историческим наукам (специальность 07.00.00) внесен в Перечень КНАСОН

On the basis of the decision of Committee for control in the sphere of education and science (order №433-3. from June, 26, 2003) Bulletin of Abai Kazakh national pedagogical university, series «Historical and socio-political sciences» is included into the list of issues to publish the basic scientific results of dissertations on historical sciences (speciality-0700 00).